

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Ο Naro στο... «Naro... Ο Κυνηγός του Κινδύνου»: 1^ο Μάθημα – Αναγνώριση των πηγών κινδύνου και των κινδύνων

Ο Naro σε κίνδυνο!

«Ο Naro σε κίνδυνο!» είναι μια σύντομη ταινία που εστιάζει στους κινδύνους που σχετίζονται με την εργασία και ταυτόχρονα στην ανάγκη να προσδιορισθούν και να ληφθούν εκείνα τα αναγκαία μέτρα, ώστε οι χώροι εργασίας να παραμένουν ασφαλείς.

Η ταινία τονίζει την ανάγκη υιοθέτησης της αρχής «Ελέγchw, Αποφασίζω, Δρώ». Επιπλέον, εξηγεί τη διαφορά ανάμεσα στις έννοιες «πηγή κινδύνου» και «κίνδυνος» και το πως οι κίνδυνοι μπορεί να ελαχιστοποιηθούν ή να μειωθούν. Τα παραπάνω παρουσιάζονται μέσω απλών, καθημερινών, πραγματικών καταστάσεων ώστε να γίνει περισσότερο κατανοητή η έννοια του τι είναι «Κίνδυνος».

Εκτίμηση του κινδύνου

Σκοπός είναι να γίνει κατανοητή η συμβολή της εκτίμησης των κινδύνων στην προστασία από ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες στους χώρους εργασίας. Ειδικότερα:

- Διευκρινίζεται η διαφορά μεταξύ των εννοιών «πηγή κινδύνου» και «κίνδυνος»
- Γίνεται μια εισαγωγή στη διαδικασία εκτίμησης των κινδύνων
- Τα παραπάνω θέματα παρουσιάζονται με σαφήνεια μέσω παραδειγμάτων
- Δημιουργείται μια «γέφυρα» μεταξύ θεωρίας και πράξης όσον αφορά στα παραπάνω θέματα

Γιατί είναι σημαντική η εκτίμηση κινδύνου;

Η εκτίμηση κινδύνου είναι η βάση για την επιτυχημένη διαχείριση της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (ΥΑΕ) προκειμένου να μειωθούν τα ενδεχόμενα πρόκλησης εργατικών ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών. Εάν μια εκτίμηση κινδύνου εκπονηθεί σωστά, μπορεί να βελτιωθούν σημαντικά οι υφιστάμενες συνθήκες ΥΑΕ αλλά και γενικότερα, η αποδοτικότητα της επιχείρησης.

Τι είναι η εκτίμηση κινδύνου;

Είναι η διαδικασία εντοπισμού των κινδύνων που εγκυμονούν για την ΥΑΕ των εργαζομένων, εξαιτίας της ύπαρξης διαφόρων πηγών κινδύνου στους χώρους εργασίας. Αποτελεί μια συστηματική εξέταση όλων των πτυχών της εργασίας, όπου λαμβάνονται υπόψη:

- τι θα μπορούσε να προκαλέσει τραυματισμό ή βλάβη,
- η δυνατότητα να εξαλειφθούν οι διάφορες πηγές κινδύνου, και αν όχι,
- ποια μέτρα προστασίας ή πρόληψης θα μπορούσαν να ληφθούν με σκοπό τον έλεγχο των κινδύνων.

Τυπικοί κίνδυνοι που συναντάμε στους χώρους εργασίας (πολλοί από αυτούς απαντώνται και στο σπίτι)

- Ηλεκτρισμός
- Φωτιά / εύφλεκτα υλικά
- Εργαλεία, κυρίως κοπτικά (π.χ. μαχαίρια ή λεπίδια)
- Γλιστρήματα / παραπατήματα
- Πτώσεις από σκάλες ή σκαλοπάτια
- Πτώσεις από ύψος (π.χ. στέγη)
- Μέσα μεταφοράς / τροχαία ατυχήματα
- Μυοσκελετικές παθήσεις εξαιτίας μεταφοράς βαρέων φορτίων, περιστροφών του κορμού, επαναλαμβανόμενες κινήσεις (π.χ. σε μία γραμμή παραγωγής), λανθασμένη στάση σώματος κλπ

- Χημικές ουσίες, βακτήρια, μύκητες, ιοί π.χ. σε νοσοκομεία, εργαστήρια, ιατρεία, χώρους με κακοσυντηρημένα συστήματα κλιματισμού κλπ
- Θόρυβος, δονήσεις, ακτινοβολίες laser, ιοντίζουσες ακτινοβολίες, ηλεκτρομαγνητικά πεδία, UV ακτινοβολία κλπ

Υπάρχει μία ποικιλία επεισοδίων από τις ταινίες Naro που μπορούν να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να παρουσιαστούν οι περισσότεροι από τους παραπάνω κινδύνους.

Η διαδικασία των 5 σταδίων για μια ολοκληρωμένη εκτίμηση κινδύνου

Το συγκεκριμένο μάθημα εστιάζει στα πρώτα δύο στάδια της εκπόνησης μιας εκτίμησης κινδύνου:

α) Αναγνώριση των πηγών κινδύνου και αυτών που βρίσκονται σε κίνδυνο και β) Εκτίμηση και ιεράρχηση των κινδύνων. Τα υπόλοιπα τρία στάδια:

3^ο στάδιο – Λήψη αποφάσεων σχετικά με προληπτική δράση, 4^ο στάδιο – Ανάλυση δράσης για την εφαρμογή των μέτρων πρόληψης, 5^ο στάδιο – Παρακολούθηση και αναθεώρηση παρουσιάζονται στο 2ο μάθημα της σειράς «Naro – Ο Κυνηγός του Κινδύνου», το οποίο έχει τίτλο: «Μέτρα Προστασίας και Πρόληψης».

1^ο στάδιο – Αναγνώριση των πηγών κινδύνου και αυτών που βρίσκονται σε κίνδυνο

Θυμηθείτε: «Πηγή Κινδύνου» μπορεί να είναι οτιδήποτε – υλικά, εξοπλισμός εργασίας, μέθοδοι ή πρακτικές – μπορεί να προκαλέσει τραυματισμό ή βλάβη.

Χρήσιμες υποδείξεις σχετικά με τη διαδικασία αναγνώρισης των πηγών κινδύνου:

- Περιπατήστε σε όλο τον εργασιακό χώρο και εντοπίστε τι θα μπορούσε να προκαλέσει τραυματισμό ή βλάβη.
- Ρωτήστε τους ίδιους τους εργαζόμενους για τυχόν προβλήματα που έχουν εντοπίσει.
- Εκτός των οφθαλμοφανών κινδύνων (π.χ. πτώση από ύψος, γλιστρήματα, παραπατήματα κλπ) λάβετε υπόψη σας και κινδύνους που μπορούν να έχουν μακροχρόνιες συνέπειες, όπως ο θόρυβος ή η έκθεση σε επικίνδυνες ουσίες.
- Για κάθε πηγή κινδύνου είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ποιοι από τους εργαζόμενους μπορεί να εκτεθούν σε αυτήν. Εντοπίστε ομάδες εργαζομένων, όπως εργαζόμενοι στο 'κατάστημα', στην 'βιβλιοθήκη', ή 'τρίτοι' και όχι μεμονωμένα άτομα. Ορισμένες ομάδες πιθανόν να είναι εκτεθειμένες σε μεγαλύτερο κίνδυνο από ότι άλλες, όπως για παράδειγμα τα παιδιά, οι μεγάλης ηλικίας εργαζόμενοι, τα άτομα με ειδικές ανάγκες κ.λπ. (Δείτε το 2^ο επεισόδιο με τίτλο «Προσδιορίστε τον κίνδυνο» της ταινίας «ο Naro σε κίνδυνο!»).

2^ο στάδιο – Αναγνώριση και ιεράρχηση των κινδύνων

Θυμηθείτε: «Κίνδυνος» είναι η πιθανότητα (μικρή ή μεγάλη) να υποστεί κάποιος τραυματισμό ή βλάβη εξαιτίας μιας πηγής κινδύνου.

Μετά την αναγνώριση των πηγών κινδύνου ακολουθεί η εκτίμηση των σχετικών κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη:

- Πόσο πιθανό είναι μια πηγή κινδύνου να προκαλέσει τραυματισμό ή βλάβη;
- Πόσο σοβαρός θα μπορούσε να είναι αυτός ο τραυματισμός;
- Πόσοι εργαζόμενοι και πόσο συχνά εκτίθενται στον κίνδυνο;
- Μια τέτοια διαδικασία που απαιτεί απλή κριτική σκέψη (και όχι κάποια ιδιαίτερη εξειδίκευση ή σύνθετες τεχνικές) είναι επαρκής για πάρα πολλές εργασίες ή δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων χώρων εργασίας όπου οι αναγνωρισμένες πηγές κινδύνου δεν προκαλούν ιδιαίτερη ανησυχία ή όπου οι κίνδυνοι είναι γνωστοί και εύκολα αναγνωρίσιμοι. Στη συνέχεια οι αναγνωρισμένοι κίνδυνοι πρέπει να ιεραρχηθούν ανάλογα με τη σοβαρότητά τους και να αντιμετωπιστούν κατάλληλα, με βάση την ιεράρχησή τους.

Στην κορυφή τίθενται εκείνες οι περιπτώσεις κινδύνου όπου μπορεί να προκληθεί σοβαρός τραυματισμός (π.χ. πτώση από ύψος) και αυτές όπου παρουσιάζεται αυξημένη πιθανότητα να προκληθεί ατύχημα (π.χ. ολισθηρά ή κατεστραμμένα δάπεδα). (Δείτε το 1ο επεισόδιο με τίτλο «Αξιολογήστε τον κίνδυνο» της ταινίας «ο Naro σε κίνδυνο!»).

Πίνακας Α

Κίνδυνος	Ταινία	Επεισόδιο
Τροχαία ατυχήματα		
Πρόκληση ατυχήματος από όχημα	Ο Naro στο εργοτάξιο	6. Σε απόσταση
Βιασύνη ή έλλειψη συγκέντρωσης	Ο Naro και η καθαριότητα	1. Αλλαγή προγράμματος
Κόπωση και βιασύνη	Ο Naro στην... ασφαλή συντήρηση	5. Έντονος ρυθμός εργασίας!
Υπερβολική ταχύτητα και κρυμμένοι κίνδυνοι	Ο Naro σε κίνδυνο!	5. Επικίνδυνος συνδυασμός
Πυρκαγιά		
Πρόκληση πυρκαγιάς	Ο Naro και οι επικίνδυνες χημικές ουσίες	3. Εύφλεκτοι χημικοί παράγοντες
Πρόκληση πυρκαγιάς	Ο Naro στο... Σωστή Σήμανση για την Ασφάλεια	6. Πινακίδα απαγόρευσης – Μην καπνίζετε
Πρόκληση πυρκαγιάς	Ο Naro στο... Σωστή Σήμανση για την Ασφάλεια	12. Πινακίδες διάσωσης ή βοήθειας
Πρόκληση πυρκαγιάς	Ο Naro στο... Σωστή Σήμανση για την Ασφάλεια	15. Πινακίδα πυροσβεστικού υλικού ή εξοπλισμού – πυροσβεστήρας
Ηλεκτρισμός		
Έκθεση σε ηλεκτρικό ρεύμα	Ο Naro στο... «Ασφάλεια εντός... κι εκτός εργασίας»	Σκηνή όπου ο Naro δοκιμάζει τα φώτα για τη γιορτή
Μηχανικός εξοπλισμός		
Μηχανικός εξοπλισμός	Ο Naro στο... Οι περιπέτειες του Naro	5. Κατάλληλη προστασία την κατάλληλη στιγμή
Μηχανικός εξοπλισμός	Ο Naro σε κίνδυνο!	1. Πηγές κινδύνου (Introduction)
Θόρυβος		
Έκθεση σε θόρυβο	Ο Naro στο... Καταπολεμήστε τον θόρυβο	Όλη η ταινία
Χημικά		
Χημικοί κίνδυνοι	Ο Naro και οι επικίνδυνες χημικές ουσίες	Όλη η ταινία
Γλιστρήματα και παραπατήματα		
Κίνδυνος γλιστρήματος	Ο Naro στο... Οι περιπέτειες του Naro	1. Η σήμανση είναι σημαντική
Πτώση από σκαλοπάτια	Ο Naro στο... Οι περιπέτειες του Naro	2. Η σήμανση δεν είναι ικανοποιητική
Πτώση από σκαλοπάτια	Ο Naro στο... «Ασφάλεια εντός... κι εκτός εργασίας»	Σκηνή όπου ο Naro ανεβαίνει μια σκάλα με αφημένα στα σκαλοπάτια αντικείμενα
Πτώση από ύψος	Ο Naro στο εργοτάξιο	2. Προστασία από πτώση
Πτώση αντικειμένων	Ο Naro στο εργοτάξιο	1. Δουλεύοντας με ασφάλεια
Χειρωνακτική διακίνηση φορτίων		
Μεγάλα φορτία	Ο Naro στο εργοτάξιο	5. Οσφυαλγία
Μεγάλα φορτία	Ο Naro στο... Μειώστε την καταπόνηση	3. Διαίρει και βασιλεύει
Μεγάλα φορτία	Ο Naro στο... Μειώστε την καταπόνηση	11. Κράτα με σφιχτά
Μεγάλα φορτία	Ο Naro στο... Μειώστε την καταπόνηση	9. Η μονομαχία
Κακή στάση σώματος	Ο Naro στο... Μειώστε την καταπόνηση	4. Εργονομία – Δραστηρικά μέτρα
Κακή στάση σώματος	Ο Naro στο... Μειώστε την καταπόνηση	10. Σκέψη για κίνηση
Δονήσεις		
Δονήσεις	Ο Naro στο... Μειώστε την καταπόνηση	8. Υπερβολικοί κραδασμοί

Το 2ο μάθημα της σειράς «Naro - Ο Κυνηγός του Κινδύνου» με τίτλο «Μέτρα Προστασίας και Πρόληψης» αποτελεί μια εισαγωγή στα επόμενα στάδια της Εκτίμησης Κινδύνου.

Το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό υλικό έχει παραχθεί από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό EU-OSHA κατόπιν συμφωνίας με την κοινοπραξία Naro Consortium, η οποία αποτελείται από τους ακόλουθους φορείς: HSE (UK); DGUV (Germany); INAIL (Italy); INRS (France); SUVA (Switzerland); and AUVA (Austria).

